

KONIUSZY (27) *sb m*

o jasne.

sg *N* koniuszy (17). ◇ *G* koniusz(e)go (3). ◇ *D* koniusz(e)mu (2). ◇ *A* koniusz(e)go (2). ◇ *I* koniuszym (2). ◇ *pl* [*N* koniuszy *cf* KONIUCH]. ◇ *A* koniusz(e) (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w.

1. *Mający nadzór nad stadninami możnowładczymi lub królewskimi; dworski tytuł honorowy nadawany przez króla; hipparchus Mącz, Calep, Cn; archippocomus Calep, Cn; comes stabuli, conestabulus, magister a. tribunus stabuli Cn (26) : RejWiz 12; WyprKr 121; BielKron 407; Mącz 156c; Krol I. M. patrząc ná nie [frezy wrone] z okná/ rádził lie s pánem Koniufzym/ á s pánem Oboźnym/ czoby zá rząd dác ná nie miał. GórnDworz P7v; StryjKron 385 [2 r.]; ActReg 155; Calep 90a, 483a; Koniufzy v káždego Páná ma miec ieden korzec/ co kędy owies bierze przy Pánie GostGosp 152.*

W połączenia z imieniem i (lub) nazwiskiem [imię i (lub) nazwisko + koniuszy (6), koniuszy + imię (4)] (10): a ftim pyotrem woyewodą poślalysmi Konywfciego fdworv swego na ymye fvffayn wefpolek LibLeg 10/93, 10/66, 66v, 91v; RejZwierz aa3, 62; Broniewfki Koniufzy s fyny. PaprPan M4; SarnStat 1044, 1065, 1195.

W połączeniu szeregowym (1): Márzzałek rządny/ Pifarz/ Podfkárbi/ Ekonom/ Kuchmiftrz/ Koniufzy/ Podkomorzy/ czynią nietylko dwor Pánfki/ ále też y Száfárze y Vrzędniki rządne/ życzliwe. GostGosp 2.

Wyrażenie: »koniuszy przedniejszy« [z imieniem własnym] (1): Z lewey ftrony pánow fwieckich przedniejszyfzych kielá ftáło z tyłu krolewfskiego/ Czetlic Máylát Chorwát/ koniufzy przedniejszyfzy. BielKron 307v.

Zestawienie: »koniuszy Wielkiego Księstwa Litewskiego« [z imieniem własnym] (2): Do Iáśnie Wielmoźnego Páná Iego M. P. Ierzego Chodkiewiczá [...] y do Iego M. Páná Hieronimá Chodkiewiczá/ Koniufzego W. X. Lit. KołakCath C2v, A2.

Szereg: »koniuszy i masztalerz« (1): Francus miał odwierne francuzi Koniufze y Masztalerze PaprUp K2v.

2. *Pracownik zajmujący się końmi (1) : Equiso, qui equorum curam gerit eosque instituit – Koniufzy. Calep 370a.*

Synonimy: 2. kawaler, masztalerz.

Cf [KONIARZ], KONIUCH, KONIUSZ, 2. KONIUSZEK, KONNIK